

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉS PROGRAM
2007-2013

Helyi Vidékfejlesztési Stratégia

LEADER
*Észak Kelet-Pest Megyei Leader
Egyesület*

2011.Március

*Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga
mentén*

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

1. Vezetői összefoglaló

1.1 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

Az Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület 24 településének mindegyike rendelkezik egy individuális arculattal, ugyanakkor a vidékfejlesztési kérdésekben már kisebb csoportokba tömörülnek. Így mind egyénileg, mind csoportosan vetődnek fel a problémás kérdések fejlődésüket illetően. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe az a célállapot, amely a térségünk legfontosabb fejlődési kihívásaira nyújt megoldást, aminek megvalósítására mind a Helyi Akciócsoport, mind a települések/kistérségek helyi szereplői folyamatosan törekednek.

A helyi szereplők sokaságában megfogalmazódott az a kérdés, hogy milyen is az a vidék, ahol élni szeretnének. A válaszok néha általánosak, néha specifikusak. Van, aki mer nagyot álmodni, van, aki az alapvető szükségleteit tartja szem előtt. De mindenki egyetért abban, hogy segítség nélkül a centrális szerkezetű országunkban a vidék lemaradásának csökkentése csak egy álom maradna.

A vidéki területek számára az innovációhoz elengedhetetlenül szükségesek a fejlesztési források, a lemaradásukat így tudják ellensúlyozni. Ahhoz, hogy egy település legégetőbb problémáit orvosolni tudjuk, szükség van egy olyan jellegű összefogásra, amelynek segítségével világos képet kapunk az aktuális állapotokról.

Az Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület által lehatárolt települések szereplői az elmúlt időszakban a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatát végezte el. Működésünk elmúlt éveiben kaptunk egy általános képet a terület helyzetéről. A fiatal aktív korú lakosok munka- és szórakozási lehetőség hiányában elköltöznek, a településeink oktatási intézményei azon felül, hogy korszerűtlenek, még kihasználatlanok is az előregedő korszerkezet következtében. A munkanélküliség elkerülése érdekében a terület lakossága kénytelen órákat utazni egy-egy álláslehetőség betöltéséért.

Ezek megszüntetésének egyik lehetősége, ha álmodunk egy merészet, és kihasználjuk kedvező földrajzi adottságainkat, valamint a fejlesztési források nyújtotta lehetőséget.

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

1.2 Főbb célkitűzések

Az Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület a HVS felülvizsgálatának egyik alappilléreként a helyi szereplők együttműködését kérte a jövőbeni célok kitűzéséhez. Eszközül a projektbejelentő adatlapok szolgáltak.

Az egyesülethez beérkezett projektgyűjtő adatlapok értékelését követően a Tervezői Csoport az alábbi célkitűzéseket javasolta:

1. célkitűzés: Kisértékű projektek megvalósítása a Galga mentén élők identitásának erősítésére, valamint egy élhetőbb térség kialakítására.
2. célkitűzés: Szabadidős tevékenységekre és sportolásra alkalmas infrastruktúra fejlesztése a térségben élők szebb, kulturáltabb, szabadidős sportolási és kulturális lehetőségeinek bővítésére, valamint a közösségi élet fejlesztésére.
3. célkitűzés: A térség vonzerejének növelése érdekében a települések megjelenésének és arculatának javítása, valamint a helyben megtermelt termék értékesítési helyszínének biztosítása.
4. célkitűzés: A helyi vállalkozások jövedelmezőségének javítására és munkahelyteremtő képességének erősítése.
5. célkitűzés: A térségi alternatív turizmuságak ösztönzése a természeti környezet megőrzésének, illetve természetmegőrző vidékfejlesztés fenntarthatóságának érdekében.

1.3 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja

Az ÚMVP Irányító Hatóságának 6/2011 (II.4.) Közleménye alapján a Leader Helyi Akciócsoport feladatául kapta a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatát. Az ezzel kapcsolatos feladatokat illetve az ütemezést maga a közlemény is magában foglalja.

A HVS felülvizsgálatának célja, hogy az aktuális helyzetről a legrealisabb képet nyújtsa az eredeti állapothoz képest. Az évek során bekövetkezett társadalmi-gazdasági-környezeti

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

változásokból eredő hatások nyilvánvalóvá váltak. Az ezekből fakadó új igények így beépülhetnek a stratégiába, a javításra szoruló részek azonban előtérbe kerültek.

A HVS felülvizsgálatával célunk, hogy mind, a HACS-hoz tartozó, 24 település fejlesztési igényeit felmérjük, azokat egy olyan jól kezelhető alapdokumentumba rendezzük, mely mindenki számára elérhető.

A feldolgozást követően a HVS célkitűzéseinek legfontosabb feladata, hogy az EMVA III.-IV. tengelyének jogcímeire benyújtott pályázatok a leghatékonyabb vidékfejlesztést eredményezzék térségünkben.

1.4 A HVS felülvizsgálat során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők

A HVS felülvizsgálata során fontos tényező a nyilvánosság biztosítása, valamint a helyi szereplők részvétele a folyamatban. Csak így lehetünk biztosak abban, hogy a HVS mindannyiunk igényét magába foglalja. Az Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület a megfelelő tájékoztatást követően 2011. február 15-én megtartotta a HVS felülvizsgálat indító megbeszélését, ahol a HACS tagok megválasztottak egy 5 főből álló tervezői csoportot, melynek tagjai a következők:

Szénási Istvánné (ÉKPM Leader Egyesület Munkaszervezet vezető)
Bátyi József (közsféra)
Huszár Mihály (vállalkozó)
Sőregi Zoltán (vállalkozó)
Maszlag Zoltán (civil szféra)

Ezt követően 2011. március 04-ig három tájékoztató fórumot tartottunk a tájékoztatás és projektötlet gyűjtés érdekében. A projektötlet adatlapokat a fórumok időpontjain kívül is vártuk munkaszervezetünk irodájában. Összesen 81 db projektötlet érkezett be a 24 településről vegyesen. A vállalkozások fejlesztésére irányuló igények magas arányt képviseltek, illetve a civil szervezetek is nagyobb aktivitást mutattak. Ezen felül 2011.03.07-2011.03.11. között a megválasztott tervezői csoport a fórumokon elhangzottak, illetve projektbejelentő adatlapok alapján a HVS-t általánosan felülvizsgálták, illetve a célkitűzéseket megfogalmazták. A tervezői csoportok megbeszélése előtt fogadóórát tartott a TCS vezetője. Ezen felül a Tervezői csoport segítői, valamint a munkaszervezet tagjai

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

folyamatosan az érdeklődők rendelkezésére álltak. Az egyesület honlapján (www.pestileader.eu) pedig az aktuális információkat is megtalálhatták az érdeklődők.

1.5 A HVS felülvizsgálat során elfogadott módosítások

Az eredetileg elkészült HVS sok esetben kezelési nehézséget okozott a nagy terjedelme és részletessége miatt. A felülvizsgálat során helyet kapnak az aktuális adatok, hiszen az elmúlt 3 évben mind a területünk, mind az ország nagy változásokon ment keresztül. Sajnos gazdaságilag ez egyáltalán nem pozitív jellegű. Az igényfelmérés során törekedtünk a részletességhez, azonban azt tapasztaltuk, hogy projektek területén az eredeti HVS-hez képest a felülvizsgált példány a Kisértékű projektekben jelent csak eltérést. Azonban a tervezői csoport egyöntetű véleménye alapján ez a célkitűzés nagy segítséget jelent azoknak az érdeklődő civil szervezeteknek, akik nem tudják felvenni a versenyt a többi szervezettel az értékelés során, valamint az önrészt nehezen teremtik elő.

Az ÉKPM Leader Egyesület Döntéshozó Testülete az aktuális HVS tartalmát megfelelőnek találta, illetve egyhangúlag megszavazták a Kisértékű projektek kiterjesztését a civil szervezetekre.

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

2. Helyzetelemzés

2.1 Az Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület által lefedett terület ismertetése

A Közép-Magyarországi Régió területén elhelyezkedő Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület 24 település összefogásával 2008 nyarán alakult meg az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program LEADER fejezetének végrehajtása érdekében. Az egyesület a következő települések területét foglalja magában:

Acsa, Aszód, Bag, Csóvár, Dány, Domony, Galgagyörk, Galgahévíz, Galgamácsa, Hévízgyörk, Iklad, Kartal, Kismémedi, Püspökhatvan, Püspökszilágy, Tura, Vácduka, Vácegres, Váchartyán, Váckisújfalu, Vácszentlászló, Valkó, Verseg, Zsámbok.

A 24 település közül három lakosság száma meghaladja az 5000 főt (Aszód, Kartal, Tura), azonban ezek közül csupán kettő rendelkezik városi ranggal (Tura és Aszód). Bag helység nagyközségnek számít, azonban számos olyan település van a tagok között melyek lakosság száma 1000 fő alatt van. A legkisebb tagunk Váckisújfalu a 478 fő lakosságával.

A Magyarországi falvakra jellemző előregedési folyamat ezeket a kis településeket sem kerülte el. A fiatal lakosokat nagyon nehéz megtartani egy olyan területen, ahol a munkalehetőségek száma minimális, a szociális intézmények lepusztultak, helyben szórakozási lehetőség nincsen, vagy korlátozott. A főváros, illetve környező nagyobb városok (Gödöllő, Vác, Veresegyház) elszívó hatása ebben a régióban különösen erősen megmutatkozik, annak ellenére, hogy a környezet csodálatos, és szinte érintetlen. A fiatalok helyébe -eredetileg városiak- idősök költöznek, vagy egy olyan elszegényedett réteg, akik

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

csak az elhagyott, olcsó ingatlanokat megvásárlását engedhetik meg maguknak. A települések lakosainak összetétele mind korszerkezeti, mind nemzetiségek szempontjából sokszínű.

A szóban forgó településeket vezető polgármesterek minden nap elhivatottságukat fejezik ki azzal, hogy küzdenek a fennmaradásukért. Az ő munkájuk nélkül az itt élő lakosok végképp elveszettek lennének.

Az Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület területén 3 tájegység található: a Gödöllői-dombság, a Cserhát déli része illetve az Alföld északi csúcsa.

- A Gödöllői-dombság Pest megyében Budapesttől keleti irányba a Galga folyóig tartó kistáj. Északról a Cserhát, délről és keletről az Alföld, nyugatról pedig a Duna és a Budai-hegység határolja. Nagytájegységileg az Északi-középhegységhez tartozik, de jellegéből adódóan inkább átmenetet képez a hegység és az alföld között. Az átlagosan 150–250 méter tengerszint feletti magasságú dombságot főleg lösz és homok borítja. A tájegység legmagasabb csúcsa a Margita a maga 345 méterével.
- A Cserhát, Magyarország északi részén az Északi- Középhegység egyik része. Északról az Ipoly völgye, keletről a Tarján-patak és a Zagyva, délen az Alföld, nyugaton pedig a Nógrádi-medence és a Börzsöny határolja.
- Az Alföld északi csúcsa ugyan kevés települést érint az egyesület szempontjából, azonban azokon a településeken, mint pl. Zsámbok, a mezőgazdaság meghatározó a jó minőségű termőtalajon.

Az Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület területén nem határozhatók meg egységes klimatikus körülmények, a kistájak, térségek között jelentősek lehetnek a mezoklimatikus eltérések, köszönhetően a változatos domborzati viszonyoknak. Ennek megfelelően az északi területekre és a Gödöllői dombság területére nagy hatással van, hogy északon, illetve keleti nyugati oldalon magasabbra emelkedő hegységek találhatóak (Mátra, Börzsöny). Az emiatt jellemző hegységközi „medencehatás” miatt a terület éghajlata általánosan tekintve mérsékeltén hűvös és mérsékeltén száraz. Ettől való eltérést a déli területeken lehet

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

tapasztalni, amely már kellő távolságban van az Északi Középhegységtől, így éghajlatára is a melegebb hőmérséklet jellemző.

Közlekedés szempontjából a térség jelentős mértékben tagolt. A Budapest-Miskolci vasútvonal érinti az Aszódi és Gödöllői kistérségek településeit, míg szintén Budapesti központtal a Veresegyház-Váci vasútvonal jelenti a vasúti kapcsolatot a Váci térség települései számára. Meg kell említeni emellett az M3 autópályát és az M2 autótutat is, melyek a nemzetközi és belföldi teher-, ill. személyfuvarozásban jelentik a térségek számára az elérhetőséget. Az M3-as megépülése tehermentesítette a forgalom elől a 3-as főutat, így a főút által érintett települések zajszennyezése csökkent, és a közlekedésbiztonság is javult. A települések közötti utak állapota gyakran igen rossz.

Az Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület 24 települése három, szerkezetileg jól elkülöníthető 8-8 helységről álló településhalmazt alkot, így beszélhetünk „északi”, „középső” és „déli” településekről. Mivel tájegységileg is eltérnek egymástól, így általános jellemzőikben is találhatunk közöttük különbségeket, amely különös színt ad az Egyesület tevékenységének.

A 24 település közül 16 tartozik a NATURA 2000 kiemelt jelentőségű természet-megőrzési területhez, különböző tájvédelmi körzetek között szétszórva. A nagy kiterjedésű erdők területén ma többnyire intenzív erdőművelés folyik, ezért az itt honos vegetáció és élővilág csak foltokban található meg. A Helyi Akciócsoport területén több, helyi és országos jelentőségű tó található, ezek festői szépsége remélhetőleg már a közeljövőben érdekessé teszi területünket a látogatók szemében.

Megújuló energiahordozókban, mint például a forrásvizek, egyes települések (Tura, Galgahévíz, Acsa) gazdagok, szándékuk szerint ezt lehetőségeikhez mérten kihasználni igyekeznek. Talajszennyezettséget okoz, hogy az Északi és Déli településeink esetében a szennyvíz-elvezetés nem megoldott. A sokszor ésszerűtlen mezőgazdálkodás komoly eróziós károkat okozott.

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

Mint oly sok vidéken, így a mi területünkön is a hulladék elszállítása megoldott, azonban ennek feldolgozása és tárolása már komoly környezeti problémát okoz. Kivételt képeznek az északi (2010. évtől) és déli települések, ahol példaértékű a szelektív hulladékgyűjtés, illetve Tura város határában megépült hulladék feldolgozó üzem működtetése. Az Egyesületünk sokszínűsége ellenére kategorikusan kijelenthető, hogy tagjaink egyike sem hátrányos helyzetű település.

Az Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület lakosság száma a megalakulást követően közepes csökkenést mutat. Ennek a számunkra szomorú tényezőnek több, összetett kiváltó oka van. A csökkenés területi eloszlása sem egységes, a kis települések nagyobb veszélyben vannak, az előregedésüknek megakadályozása komoly lokális, és települések közötti összefogást igényel. A fiatalok „másfajta” életre vágnak, Budapest és az Agglomeráció elszívó hatása ebben a térségben különösen erős. A helyi munkalehetőségek, a kulturális - és szórakozási lehetőségek, valamint a megfelelő szociális –és oktatási háttér hiányában a munkaképes korú lakosság nagy hányada a városokban keresi boldogulását. Helyükbe a már nyugalomra és falusi életre vágyó, valamint a maguknak csak az olcsóbb ingatlanokat megengedő elszegényedett réteg kerül, ez a tény szinte egy csapdát állít a fellendülés útjának.

A 24 településen számos nemzetiség megtalálható, többnek önkormányzata is van. A három legjelentősebb nemzetiség a romák, a svábok és a szlovákok.

A jó minőségű, összefüggő mezőgazdasági termőterületek főleg a déli településeken jellemzőek, így a mezőgazdaság nem a legkiemelkedőbb szektor a területünkön. Ennek egyik oka, hogy a rendszerváltást követően nem a megfelelő szerkezeti átalakításon estek át a Termelő Szövetkezetek. A legtöbb vállalkozót a szolgáltató szektoron belül a kereskedelem és a javítás adja (20-22%). A legnagyobb foglalkoztató a feldolgozóipar, élelmiszergyártás és a mezőgazdaság. Az építőiparban is jelentős a foglalkoztatottak száma, közel 2000 fő, azonban az elmúlt évben tapasztalt gazdasági válság főleg az ő munkahelyüket

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

veszélyeztette, illetve meg is szüntette. Sok, a be nem jelentett munkaerő, miattuk nehéznek bizonyul a foglalkoztatottak létszámának meghatározása. A munkanélküliség sokáig stagnáló értéket mutatott, de az elmúlt év gazdasági hatásának következtében ez egy ugrásszerű növekedést produkált. Különösen az alacsony iskolázottsági szinttel rendelkező roma lakosok munkába állítása nehéz feladat. Az ingázók aránya még mindig nagyon magas, meghaladja a 60%-ot. A lokális község is jelentős munkahelyteremtő terület, a 24 település munkaképes lakosságának 15%-a helyi hivatalokban dolgozik. A nők, és megváltozott munkaképességűek foglalkoztatottsága a mai napig nem megoldott, bár kezdeményezések tapasztalhatóak ennek orvoslására.

2.2 A Leader Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség

Az Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület megalakulása már egyfajta együttműködés eredménye a helyi és térségi szervezetek képviselői által. Az Európai Unió tagjaként az ÚMVP programra való jogosultság érdekében 24 település képviselői hosszas tárgyalások eredményeképpen létrehoztak egy olyan egyesületet, amely minden tekintetben az ő érdekeiket szolgálja. Munkaszervezetünknek ez a legfőbb küldetése már 2008 óta.

Céljaink között szerepelt és szerepel mind a mai napig, hogy a szubszidiaritás és fenntarthatóság elvét szem előtt tartva, egy olyan minőségű vidékfejlesztés történjen a térségünkben, amelynek pozitív hatását minden egyes lakos érezni/élni tudja.

A legelső üléseket követően megalakult egy Területi Koordináló Csoport, amelynek tagjai a közös érdekeket képviselve megalkották a legelső Helyi Vidékfejlesztési Stratégiát. Azonban már ekkor világossá vált, hogy a szerepünk nem csupán a kötelező adminisztrációs és információs feladatokra fog korlátozódni. A lakosokat és érdeklődőket lelkesíteni is kell. Egyfajta összekötő kapocs vagyunk a három szervezeti egységünk között, a fórumaink és

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

közgyűléseink barátias légkörben zajlanak le. Az emberek ismerik és meghallgatják egymást, valamint gyakorlati tanácsokat is nyújtanak a másik félnek egy-egy problémásabb kérdésben, ha már ők is átestek hasonlóan.

Rendszeresen részt veszünk minden olyan rendezvényen, ahol lehetőségünk nyílik megismerni az emberek igényeit, vágyait, álmait. Így lehetőségünk adódott falunapokon, majálisokon, lakossági fórumokon, testületi üléseken is részt vennünk, ahol megragadva az alkalmat, az embereket bátorítottuk a -számukra oly sokszor érthetetlen, és bonyolult-pályázatok benyújtására. Külön öröm számunkra, amikor egy „hitetlen”, büszkén fogadja a gratulációkat a megvalósult projektje miatt.

Fontosnak tartjuk, hogy ünnepi rendezvény keretében hirdessünk eredményt. Így a nyertesek érezhetik, hogy a projektjük mások számára is fontos, és így tudatosíthatják magukban, hogy munkájuknak beért a gyümölcse.

Reményeink szerint az összefogásunk eredményeképpen területünk lakossága megmaradhat „vidéki ember”-nek, a fiatalok és kisgyermekes családok helyben maradhatnak, a községek külseje megszépül, a vállalkozások fejlődhetnek, munkahelyek teremthetnek. Célunk, hogy ez az összefogás minél erősebb alapokon álljon.

2.3 A Leader megvalósítás során elért eredmények

Az Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület 2008-as megalakulását követően a projektek többnyire az eredetileg összeállított Helyi Vidékfejlesztési Stratégia alapján valósultak meg. Az eredeti elképzelések immár a gyakorlatban is aktualizálódnak, hiszen mind az EMVA III. tengely, mind az EMVA IV. tengely első fordulóján túl vagyunk, a nyerteseknek eredményt hirdettünk. Ahogy azt az előrejelzések mutatták, legmagasabb aktivitást a vállalkozók és az

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

önkormányzatok tanúsítottak. A civil szervezetek a folyamatos bíztatás ellenére is távol tartották magukat a projektötletek benyújtásától a III. tengely esetében, míg a IV. tengely, és a III. tengely második kör meghirdetésekor felismerték az alapítványok/egyesületek kedvezőbb pályázati lehetőségeit, így az önkormányzatokkal szoros együttműködésben már lelkebb pályázói kedv mutatkozott a részükről.

Az eredetileg rendelkezésre álló fejlesztési forrásunk összege a 147/2007 (XII.04.) FVM rendelet alapján 4.709.716 EURO/1.252.784.456 Ft (1EUR=266 HUF 2008-ban). Ebből a III.-IV. tengely első lezárt fordulót követően összesen kiosztásra került 747.565,869 Ft.

Az EMVA III. tengely 4 meghirdetett jogcímében a következő összegek kerültek kiosztásra:

→Falumegújítás-fejlesztés:	80.567.746 Ft
→Vidéki örökség védelme:	137.719.191Ft
→Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése:	164.684.073 Ft
→Turisztikai tevékenységek ösztönzése:	102.782.221 Ft

A III. tengely első körében összesen 64 db pályázat érkezett be, ebből 42 db sikeresnek bizonyult. A Falumegújítás-fejlesztés jogcímen belül 4 játszóteret, 1 ravatalozót, 1 többfunkciós községközpontot, 1 közpark projektet, 1 helyi piacot ítélt jogosultnak a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal ügyintézését és pontozását követően egyesületünk Döntéshozó Bizottsága. A vidéki örökség védelme jogcímben nyertesnek ítélték 4 templom, 3 tájház, 1 közösségi ház, 1 országos védettség alatt álló kúria, valamint egy présház felújítását. A Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése jogcímben benyújtott kérelmek többnyire eszköz/gépbeszerzésre irányultak, illetve a már meglévő raktárak/üzemcsarnokok bővítésére. A Turisztikai tevékenységek ösztönzése célterületben a falusi és ifjúsági szálláshelyek, illetve a lovas turizmus került előtérbe, de egy példaértékű, környezettudatos Szabadidő és Egészségközpont is felépült. A III. tengely második körében benyújtott projektek tartalma hasonlóak az eddigiekhez. Szinte minden településnek szüksége van játszótérre, korszerű és mutatós településközpontra, a templomok felújítása a vallásos

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

közösségek életében jelentősek. A helyi gazdaság fellendítését pedig mindenki a munkahelyteremtő vállalkozások fejlesztésében, illetve az alternatív turisztikai ágazatok kialakításában, fellendítésében látja. A III. tengely második körében 41 db pályázat érkezett be. Ez a szám is mutatja, hogy az érdeklődés még mindig magas, és a helyi közösségek egyre jobban felismerik az EMVA nyújtotta lehetőségeket.

A IV. tengely meghirdetése munkaszervezetünk életében is jelentős változást hozott. Irodánk az akkreditációs feltételeknek megfelelt, így a pályázatok feldolgozásában/értékelésében nagyobb szerepet kaptunk, az MVH pedig felügyelő szervként ellenőrizte a munkánkat. A másik tényező pedig az volt, hogy a települések önkormányzataival, illetve civil szervezeteivel összefogva 5 célterületre nyújtottunk be pályázatot, amelyből négyet el is nyertünk a következő összegekben:

→ Rendezvény:	20.187.500 Ft
→ Képzés:	15.939.500 Ft
→ Marketing:	15.695.188 Ft
→ Szabadidős-és sport tevékenységek:	34.747.395 Ft

Egyesületünk közösségépítő tevékenysége, illetve a helyi partnerség ilyen szintű létrejövetele következtében 34 rendezvény (falunapok, fesztiválok, kórustalálkozók) megszervezésében nyújtunk segítő kezdet, 24 informatikai képzést, 22 pályázatírással irányuló civil képzést, 3 különböző településen iskolai oktatáson kívüli nyelvi képzést tartunk, 5 sportpályát újítunk fel, 1 könyv formájú kiadványt jelenítünk meg, illetve minden településünk helyi médiájában egy népszerűsítő programot jelentetünk meg.

Az EMVA IV. tengely különösen azok a települések életében hozott pozitív változást, akik 5.000 fő feletti lakosságszámmal rendelkeznek. A rendelet 7 jogcímre, azon belül pedig 14 célterületre vonatkozott, ebből 13-ra érkeztek be támogatási kérelmek egyesületünk munkaszervezetéhez, melyek a következők:

→ Turisztikai fejlesztés:	19.848.184 Ft

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

→ Mikrovállalkozások fejlesztés:	14.212.511 Ft
→ Kis-és közép vállalkozások fejlesztése:	75.985.412 Ft
→ Megújuló energiaforrások (2):	9.786.298 Ft
→ Településkép megújítás:	35.850.411 Ft
→ Régi mesterségek bemutatása:	984.984 Ft
→ Közbiztonság fejlesztés:	1.791.750 Ft
→ Helyi piac fejlesztés:	16.674.505 Ft

Összesen elnyert összeg: 261.703.638 Ft. A megvalósuló projektek 2 db játszótérre, szabadidőpark kialakítására, szoborállításra, festőgaléria építésre, cukrászda felújításra, gépbeszerzésekre, hídmérleg beépítésre, polgárőrök részére ruha-és eszközvásárlásra. A megújuló energiaforrások hasznosításának érdekében két olyan példaértékű pályázat is támogatást nyert, amelyek egyrészt a környezettudatos energiafelhasználás érdekében szélkereket illetve napelemeket szereznek be, illetve egy olyan oktatóközpont is megvalósulásra kerül, ahol mind a térség, mind regionálisan az érdeklődők számára bemutatja „zöld energiahordozók” felhasználásában rejlő lehetőségeket. A térség identitástudatát és értékeit megismerését növelik az ÉKPM Leader Egyesület által megpályázott célterületek, illetve a belőlük származó fejlesztések és szolgáltatások. Külön érdemes kiemelni, hogy a nyertes vállalkozások többsége munkaerő bővítést is vállalt a projektben, így a foglalkoztatási ráta javuló tendenciát fog mutatni a térségben.

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

2.4 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága

Az ÚMVP keretében elkészült HVS elsődleges célja az volt, hogy a helyi fejlesztési igényeket felmérve, majd azokra a válaszok megfogalmazása után a LEADER és egyéb források minél hatékonyabb felhasználását segítse elő úgy, hogy a környezeti-gazdasági-társadalmi szempontokat előtérbe helyezve a fenntarthatóság elvét alkalmazza.

A LEADER program a 2007-2013 időszakra szól, ennek több mint a felén túl vagyunk már. Az EMVA III. már két, míg az EMVA IV. tengely egy kiírási körön van túl. Az elmúlt években, az eredeti HVS-ben megfogalmazott célok közül, sok eredményesnek bizonyult, így időszerű a célok és intézkedések felülvizsgálata. Az országban, de az egész világban zajló gazdasági és társadalmi folyamatok is ezt a felülvizsgálatot teszik szükségessé. Ez a felülvizsgálat egyfajta frissítést jelent, az Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület (HACS) által lefedett térség folyamatosan változó fejlesztési igényeit is tükrözni fogja.

Az elmúlt 2,5 évben az ország egy olyan gazdasági válságba keveredett, aminek hatását szinte minden háztartás megérezte. A munkanélküliek száma megnövekedett annak ellenére, hogy a Közép-Magyarországi Régió az egyik legerősebb gazdasági területe hazánknak. A vállalkozások versenyképességének feltétele az új technológiák bevezetése, azonban támogatás nélkül ez nem jöhet létre. A mikro- valamint kis-és középvállalkozások folyamatosan igényüket jelzik újabb fejlesztési forrásra. Ez továbbra is egyik legfontosabb célkitűzésnek mutatkozik. Az alternatív turizmus ágai is egyre keresettebbek a pihenni vágyók körében, a HACS területén fellelhető számos természeti és kulturális érték bemutatásához, népszerűsítéséhez szükség van színvonalas szálláshelyek kialakítására. Ez az egyik legbiztosabb lehetőség arra, hogy új munkahelyek is teremthetők legyenek helyben. A helyi kulturális örökségek felújítása újabb turisztikai vonzerőt jelenthetnek. A jelenlegi előrejelzések alapján a gazdasági fejlesztésekre a rendelkezésre álló fejlesztési forrásból

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

nagyobb részre van szükség, mint 45%. Az eddig elnyert források összegéből is ez mutatkozik meg világosan.

A LEADER program kezdetén a civil szervezetek nem mutattak különösebb aktivitást, azonban a folyamat során felismerték a társadalmi kohézióban rejlő erőt. Hagyományőrző rendezvények megszervezésére, régi mesterségek bemutatására, alapvető technikai eszközökre tartanak igényt, valamint a helyi önkormányzatokkal összefogva a lokális társadalmi és szociális kérdések megoldására keresnek támogatást.

A helyben előállított termékek helyben történő eladására további piacok megépítésére, fejlesztésére van szükség. Így a kistermelők és a lakosok egyaránt jól járnak.

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

2.5 SWOT elemzés

Erősségek	Gyengeségek
→ A főváros és Agglomeráció, mint ipari és kulturális központ közelsége.→ A jó megközelíthetőség, M3, M2, M31, kiépített vasúthálózat.→ A képzett munkaerő, a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya magas.→ A kistérségek településeinek a népi- és nemzetiségi hagyományörzés aktív formái jellemzőek.→ A helyi közösségek területén a természeti környezet páratlan szépsége, a vidék nyugalma, illetve a megmaradt kulturális örökségünk kiváló alapot nyújt a különböző alternatív turisztikai ágazatok fellendítéséhez.→ Az akciócsoport területe építészeti értékekben gazdag.→ Falusias, szuburbán jellegű településkép.→ Nemzetközi és országos hírű, már működő turisztikai szolgáltatások.→ Kedvező mezőgazdasági feltételek egyes területeken (primőr)→ A NATURA 2000 területek támogathatóságának kihasználása→ A kistérségi és távolsági közösségi közlekedés integrált rendszerének kiépítettsége	→ A zárt települési közösségek.→ A motiválatlan, önfenntartásra képtelen civilszektor.→ A helyi értelmiség foglalkoztatásának megoldatlansága miatt a kvalifikált munkaerő máshol kamatoztatja végzettségét.→ A nagybirtok rendszer kialakulása.→ Kevés helyi munkahely.→ A munkanélküliség növekvő tendenciát mutat.→ A roma kisebbség nehezen szocializálódik.→ A patriarchális irányítási mód iránti vágyakozás→ A turisztikai potenciál kihasználatlan.→ Az autópályák ellenére a teherautó forgalom rendkívül nagy, ezek tovább gyengítik az amúgy is rossz utak állapotát.→ A mezőgazdaság termékszerkezete térségi szinten egyoldalú→ Az Egyesület szerkezetileg elkülöníthető egységei között az együttműködés gyenge.→ A 24 település többsége „alvótelepülés”-ként funkcionál.

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

Lehetőségek	Veszélyek
→ Az élő hagyományok→ A fejlődő vállalkozások.→ A jó együttműködési hajlandóság a szektorok és a települési önkormányzatok között.→ A közeli városok adta munkalehetőségek.→ A közeli városok felvevő piac szerepének erősödése.→ Az ÉKPM Leader Egyesület által elindított kezdeményezések minden szektort érintő hatásai.→ autóutak, autópályák közelsége→ A fővárosban jelentős fizetőképes kereslet jelentkezik a közelben található magas színvonalú rekreációs szolgáltatások iránt.→ Az ipari befektetők területi preferenciái egybeesnek a térség adottságaival→ Logisztika, gazdasági (ipari) és kereskedelmi tevékenység, klaszterizáció lehetősége.→ Egészséggazdaság (termál, gyógyászat, wellness, rekreáció, etc.)→ Közösségi lap, média	→ A települések közötti utak nagyon rossz, és fokozatosan romló állapota→ Az elhúzódó gazdasági válság.→ A túl sok feladattal megbízott önkormányzatok alul finanszírozása.→ A nagymértékű mezőgazdasági termelés bizonytalan eredményessége.→ A pályázatok elbírálása túl sok időt vesz igénybe, így a pályázói aktivitás lecsökken.→ A pályázatokkal járó egyéb folyamatok bonyolultsága elrettentő hatást gyakorol a potenciális ügyfelekre.→ A fogyasztói viselkedési forma kritikátlan átvétele→ A fenntartható ipari tevékenység hiánya.→ Jelentős a forgalmi eredetű környezetterhelés, amelynek további növekedése várható.

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia

3.1 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

Az Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület 24 településének mindegyike rendelkezik egy individuális arculattal, ugyanakkor a vidékfejlesztési kérdésekben már kisebb csoportokba tömörülnek. Így mind egyénileg, mind csoportosan vetődnek fel a problémás kérdések fejlődésüket illetően. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe az a célállapot, amely a térségünk legfontosabb fejlődési kihívásaira nyújt megoldást, aminek megvalósítására mind a Helyi Akciócsoport, mind a települések/kistérségek helyi szereplői folyamatosan törekednek.

A vidéki területek számára az innovációhoz elengedhetetlenül szükségesek a fejlesztési források, a lemaradásukat így tudják ellensúlyozni. Ahhoz, hogy egy település legégetőbb problémáit orvosolni tudjuk, szükség van egy olyan jellegű összefogásra, amelynek segítségével világos képet kapunk az aktuális állapotokról.

Az Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület által lehatárolt települések szereplői az elmúlt időszakban a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatát végezte el. Működésünk elmúlt éveiben kaptunk egy általános képet a terület helyzetéről. A fiatal aktív korú lakosok munka- és szórakozási lehetőség hiányában elköltöznek, a településeink oktatási intézményei azon felül, hogy korszerűtlenek, még kihasználatlanok is az előregedő korszerűket következtében. A munkanélküliség elkerülése érdekében a terület lakossága kénytelen órákat utazni egy-egy álláslehetőség betöltéséért.

Ezek megszüntetésének egyik lehetősége, ha álmodunk egy merészet, és kihasználjuk kedvező földrajzi adottságainkat, valamint a fejlesztési források nyújtotta lehetőséget.

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

3.2 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia a SWOT analízisre támaszkodva a projektbejelentő adatlapok tartalmát figyelembe véve törekszik arra, hogy a területének szereplői között minél szélesebb körben elégedettséget eredményezzen.

Ennek értelmében a felmerülő problémák, és az álmok között egy olyan reális valóságot próbál teremteni, amely ugyan a gyengeségeket figyelembe veszi, mégis megpróbálja a települések erősségeit fejleszteni oly mértékben, hogy ez által a lehetőségek valóra váljanak.

3.3 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései

1. célkitűzés: Kisértékű projektek megvalósítása a Galga mentén élők identitásának erősítésére, valamint egy élhetőbb térség kialakítására. A térség, hagyományőrző-kulturális és egészségmegőrző, valamint ifjúságsegítő tevékenységet folytató civil szervezetei számára eszközbeszerzési, rendezvényszervezési valamint hagyományőrző mesterségek és a nemzeti identitástudatot növelő iskolán kívüli képzési lehetőségek biztosítása.
2. célkitűzés: Szabadidős tevékenységekre és sportolásra alkalmas infrastruktúra fejlesztése a térségben élők szebb, kulturáltabb, szabadidős sportolási és kulturális lehetőségeinek bővítésére, valamint a közösségi élet fejlesztésére.
3. célkitűzés: A térség vonzerejének növelése érdekében a települések megjelenésének és arculatának javítása, valamint a helyben megtermelt termék értékesítési helyszínének biztosítása. A főváros, valamint környező nagyobb települések lakosságelszívó hatásának ellensúlyozásának érdekében közterület rekonstrukció, fejlesztés, játszótérépítés, országos védelem alatt álló műemlék jellegű létesítmények és környezetük kialakítása, felújítása, valamint a helyi termelők gazdasági

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

lehetőségeinek javítása és a lakosság ellátásának érdekében a térségben található piacok fejlesztése.

4. célkitűzés: A helyi vállalkozások jövedelmezőségének javítására és munkahelyteremtő képességének erősítése. A közeli fővárosba és nagyobb városokba migráló aktív korú lakosság helyben tartásának érdekében, a gazdasági válság hatására megnövekedett munkanélküliség csökkentésére, valamint a már működő vállalkozások piaci helyzetének stabilitásának megőrzésére és növelésére infrastrukturális beruházások valamint eszközbeszerzési lehetőségek biztosítása.
5. célkitűzés: A térségi alternatív turizmuságak ösztönzése a természeti környezet megőrzésének, illetve természetmegőrző vidékfejlesztés fenntarthatóságának érdekében. Jövedelemteremtő céllal a térség kulturális örökségében, valamint a természeti értékek látványosságában rejlő lehetőségek kihasználása alternatív turisztikai ágazatok támogatásával.

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület

Szómagyarázat

MVH: Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal

EMVA: Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap

IH: Irányító Hatóság (Vidékfejlesztési Minisztérium)

SWOT: angol mozaikszó (**S**trength, **W**eaknesses, **O**pportunities, **T**hreats) Erősségek, Gyengeségek, Lehetőségek, Veszélyek felismerésével, megnevezésével foglalkozó elemzés

HVS: Helyi Vidékfejlesztési Stratégia

ÚMVP: Új Magyarország Vidékfejlesztési Program

HACS: Helyi Akciócsoport

Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és a megalapozott jövő a Galga mentén